

Onderzoek naar teamleren

Het docentschap is steeds minder een solistisch beroep geworden. Omdat docenten zorg dragen voor de invoering van competentiegericht beroepsonderwijs en voor minder drop-out van leerlingen en tegelijkertijd steeds meer verantwoording moeten afleggen over hun onderwijs, hebben docenten elkaar nodig. Docenten die met elkaar samenwerken in een opleidings-team kunnen elkaar helpen door bijvoorbeeld het uitwisselen van kennis en ervaringen. Het voorkomt dat docenten ieder voor zich het wiel uitvinden. In de praktijk blijken docenten echter niet altijd gebruik te maken van elkaars expertise.

Piety Runhaar

Samen met onderzoekers van de afdeling Human Resources Development van de Tilburg Universiteit, doet de Wageningen Universiteit de komende jaren onderzoek naar de vraag hoe teamleren bevorderd kan worden en tot welke resultaten het uiteindelijk leidt. Onder teamleren verstaan we activiteiten als reflecteren met collega's op wat goed gaat en beter kan, samen nieuwe werkvormen ontwerpen en uitproberen, tips uitwisselen over hoe om te gaan met bepaald leerlinggedrag, feedback geven over elkaars gedrag in de klas etc. We zijn erg benieuwd of teamleren helpt om het onderwijs beter en meer competentiegericht vorm te geven. Maar ook of het klopt dat naarmate teams hun onderwijs meer competentiegericht vormgeven – lees: meer multidisciplinair – docenten meer interacteren en dus meer mogelijkheden hebben voor teamleren.

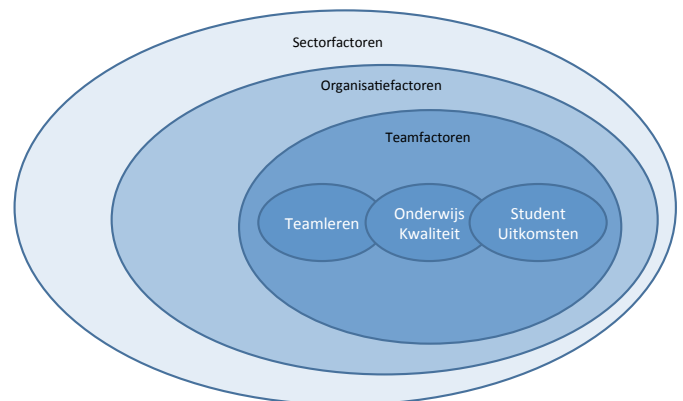
We gaan na welke factoren, op individueel, team, organisatie en sector niveau het teamleren beïnvloeden. De ene docent zal meer open staan voor teamleren dan de ander. Het zal voor een deel afhangen van ieders leerbehoefte en zelfvertrouwen hoeveel tijd en energie men stopt in kennisuitwisseling of reflectie. Maar ook de wijze waarop het team wordt geleid door

In deze rubriek staat de vraag centraal hoe scholen het commitment van docenten bij het vormgeven van het onderwijs en de resultaten ervan op peil kunnen houden. Deze vraag is relevant, gezien de toenemende druk die vanuit de overheid op scholen wordt gelegd om de resultaten te verbeteren en hierover verantwoording af te leggen. De controledrang die hiermee gepaard gaat kan de betrokkenheid en motivatie van docenten in gevaar brengen. De tendens om meer in teams te gaan werken lijkt een goede manier om de controledrang te weerstaan.

de teamleider/coördinator zal van invloed zijn. Stimuleert deze docenten bijvoorbeeld om elkaars aannames over goed onderwijs uit te dagen? Zorgt deze voor een duidelijke visie en een hechte groep waarmee teamleden zich kunnen identificeren?

Omdat een teamleider in zijn functioneren voor een deel afhankelijk is van de bredere organisatiecontext, onderzoeken we die ook. Denk aan vragen over het vigerende HRM-beleid. Welke mogelijkheden tot professionalisering zijn er beschikbaar? Welke promotiecriteria worden gehanteerd? En ook de wijze waarop de teamleider zelf wordt aangestuurd. Welke bevoegdheden heeft de teamleider eigenlijk? Waar wordt hij/zij op afgerekend en hoeveel contact heeft hij/zij met collega teamleiders? Tot slot kijken we of het teamleren verschilt per sector: is het zo dat binnen teams in de technische hoek een andere cultuur heerst dan in teams uit de hoek van zorg- en welzijn? En brengt dit dan een verschillende mate en manier van teamleren met zich mee?

Een laatste aandachtspunt is natuurlijk of alle inspanningen van teams om hun onderwijs te verbeteren en meer competentiegericht vorm te geven ook daadwerkelijk leidt tot positieve uitkomsten op studentniveau. Tot betere prestaties en minder uitval bijvoorbeeld. Vandaar dat we deze uitkomsten ook meten in ons onderzoek.

Het model is nog behoorlijk abstract. De afgelopen tijd hebben we het verschillende keren met mensen uit het mbo besproken. Dit gaf ons veel ideeën om het model te concretiseren. De komende maanden gaan we hier mee door. Heeft u dus ideeën of suggesties dan houden we ons van harte aanbevolen.

Piety Runhaar is Universitair docent 'Professionele ontwikkeling van docenten' aan de Leerstoelgroep Educatie- en Competentiestudies van de Wageningen Universiteit. Wilt u reageren, stuur dan een mail naar Piety.runhaar@wur.nl